

1

Mama zegt dat het er niks toe doet of je arm of rijk bent, of dat je moeder zich kapot moet werken voor jouw boterham, want de aarde is vrijgevig met het mooiste wat ze heeft. Neem het witgloeiende ochtendlicht dat fonkelend als diamanten over de waterspiegel van de kreek danst. Of de kreek zelf, die de hele dag door muziek murmelt zoals Nessa als baby murmelde. Dat soort geluk is gratis, zegt mama, kijk maar naar de schitterende sterren, naar de bomen die hun vermolmde takken laten vallen voor ons vuur, naar ons watervaste vel en de likkende wind die de walnootbladeren omkrult voordat ze om ons heen dwarrelen.

't Kan zijn dat ze zo praat door de meth. Maar 'geluk is gratis' vind ik mooi klinken, als iets uit een gedicht.

Bonen zijn niet gratis, maar goedkoop zijn ze wel, en bij ons in het nationale park van Obed Wild and Scenic River, oftewel het Honderd Bunderbos, ken ik wel honderd manieren om bonen klaar te maken. Van gedroogde bonen die in water moeten wellen via opgebakken bonen naar alle soorten uit blik, witte bonen, kikkererwten, kidneybonen...

't Lijkt niks bijzonders. Het zijn maar bonen, waar je knallende scheten van laat, zoals mijn zusje vroeger zei op een toon die eindigde met de slappe lach. Maar het is juist heel belangrijk om steeds weer iets anders te verzinnen met bonen als je, zoals Jenessa en ik, in een woud leeft zonder water uit een kraan en elektriciteit, en vaak ook zonder moeder, omdat mama soms dagen naar de stad verdwijnt en het aan mij overlaat om te zorgen dat mijn zusje te eten krijgt. Mijn zusje is negen jaar jonger

dan ik, en ze heeft een maag die tekeergaat als een aardbeving in Californië.

Daar sta ik over te piekeren terwijl ik eerst de geblutste kookpan volgiet met water uit de afgeschilferde porseleinen kan, en dan de wakkerende blauwe vlam van het campinggasje opdraai: hoe kan ik de bonen vanavond weer anders laten smaken? En intussen wou ik dat we boter hadden voor ons laatste stuk brood, maar we hebben geen boter, want die blijft niet goed zonder koelkast.

Als mama een tijd weg is geweest, komt ze soms ineens opdagen met een vette cafetariazak in haar armen. Wij storten ons op de miniboter-tjes als vliegen op een dood hert, want Jenessa en ik vinden het zonde om ook maar één van die gouden blokjes te verspillen.

Mama zegt dat je best boter ken jatte, als je je maar niet laat snappe. (Ze zegt ook dat je best fesoenlijk ken prate, beschaafd zeg maar, en dat ik erop moet lette dat ik niet plat praat en me n'en niet inslik. Dat zij praat als een bosbarbaar wil niet zegge dat Jenessa en ik dat ook motte doen.)

Brood hebben we nog wel. Gelukkig is Ness niet in de buurt om te zien dat ik de groene stukjes pluis van de onderkant schraap. Als je dat zorgvuldig doet, proef je niks meer van de schimmel die, als ik mijn neus erbij hou, ruikt naar de bosgrond nadat het een maand lang heeft geregend.

Krak... zoef!

Ik verstijf, laat de roestige blikopener los die ik net in het blik heb gestoken. Ness? De ritselende bladeren en het krakende kreupelhout onder achteloze voeten, de takken die terug zwiepen van gladde jassen, maken te veel herrie voor Jenessa met haar wollen jas en haar loopje zo zacht als een indiaan. Mama? Ik tuur tussen de bomen naar een citroengele flits van haar sjieke ski-jack, dat uit een echte winkel komt. Maar er is alleen het geel van de wazige zonnevlekjes tussen talloze glinsterende bladeren.

Mijn hart gaat van bons-bons-bons tegen mijn ribben. Ik sper mijn ogen zo wijd open dat ze zo'n beetje even groot worden als de borden die opgestapeld op de platte steen achter me staan. Zo moet een hert in

de schijnwerpers zich ook voelen. Vanuit mijn ooghoek gluur ik naar het geweer, binnen bereik van een superlange arm, en ik zucht van opluchting.

We verwachten niemand. Ik weet hoe ik erbij loop: vodden die om mijn lijf lubberen als los olifantenvel, mijn steile lange haar vol knopen, als doorgekookte slierten spaghetti die de hele nacht in maïsolie hebben geweekt. Maar ja, ik heb dan ook dagenlang aan de viool gekluisterd gezeten om een moeilijk stuk in te studeren, ‘op mijn wolk’ zoals mama dat noemt, waar ik alles en iedereen vergeet. Niet dat het uitmaakt, hier in de ruigte van Tennessee. In al die jaren dat we ons van mama moeten verbergen in de kapotte caravan in het woud, is het niet vaak gebeurd dat mensen op trektocht per ongeluk ons plekje vonden.

Ik spits mijn oren. Niks. Het zijn vast weer verdwaalde vakantiegangers geweest. Ik haal mijn vingers door mijn haar, veeg de vettigheid af aan de broekspijpen van mijn jeans.

De weinige keren dat ik mezelf in de passpiegels van mooie klerenwinkels heb gezien, herkende ik mezelf geeneens. Wie is dat smoezelige scharminkel met die sprinkhaanknieën? De enige spiegel die wij hebben is een scherf die ik tussen de bladeren heb gevonden. Daarin kan ik één cyclopenoog per keer zien, of de helft van mijn wipneus. De v die precies in het midden van mijn bovenlip zit, en de perzikkleurige donshaartjes op mijn oorlel.

‘Zeven jaar ongeluk,’ zei mama toen ze de scherf zag. Alsof het mijn schuld is dat die spiegel is gebroken. Geluk is helemaal niet gratis. Zeven jaar ongeluk had net zo goed tien of twintig jaar of voor eeuwig kunnen zijn, want geluk is zo zeldzaam als boter voor mama, mijn zusje en mij.

Waar is Nessa? Ik zak op mijn hurken, speur de grond af naar een tak die als knuppel kan dienen wanneer ik niet vlug genoeg bij het geweer kan komen. Na de storm van vannacht heb ik de takken voor het uitkiezen. Het gekraak begint weer, gaat nu in de richting van de caravan, en ik doe een schietgebedje dat Nessa nog een poos op elfjesjacht blijft. Vreemden kunnen maar beter vertrekken zonder een van ons te hebben gezien.

‘Carey! Jenessa!’

Wátte?

Mijn adem puft in wolkjes en mijn hart klopt in het tempo van een hartaanval. Dat is de stem van een man die ik absoluut niet ken. Hoe weet hij onze namen? Is het een vriend van mama?

‘Kinderen! Joelle!’

Joelle is mama, die er niet is om te antwoorden. We hebben haar al meer dan een maand niet gezien, misschien intussen wel twee maanden. De laatste dagen zit me dat steeds meer dwars. We hebben nog bonen genoeg om een week of wat mee toe te kunnen, maar mama is nog nooit zo lang weggebleven zonder iets te laten horen. Zelfs Jenessa begint ongerust te worden. Ik zie het aan haar gezicht dat een open boek voor me is, al weigert haar mond de woorden hardop te zeggen.

Ik heb al vaak haar lippen zien bewegen als ze de blikken en gasflessen telde. Ze hoeft niet te zeggen wat ze denkt, want ik loop rond met dezelfde zorg: dat onze voorraad opraakt voor mama terugkomt – als ze terugkomt, een gedachte die zo duister is dat ikzelf ook in een put van stilte val.

Mijn zusje zegt niet veel. Als ze praat, is het alleen tegen mij, zo fluisterzacht als de ruis van motvleugeltjes, en alleen als er niemand anders is. Tegen de tijd dat Ness zes werd, had mama zich zo uitgesloofd om haar jongste dochter als jongetje te vermommen dat ze haar mee kon slepen naar de stad, waar ze haar een dag voor ‘Winn’ liet doorgaan bij een spraaktherapeut, een knappe vrouw die zei dat Jenessa een aandoening had die ‘selectieve stomheid’ heette. Mama kon zeggen, doen en dreigen wat ze wou, maar niets kon Ness’ koppigheid doorbreken.

‘Carey! Jenessa!’

Ik druk mijn handen tegen mijn oren om me op mijn gedachten te concentreren in plaats van op dat geschreeuw.

Een mannenstem klinkt hier gek, want we leven in een vrouwenwereldje. Ik heb wel eens gewenst dat ik een vader had, net als de meisjes in mijn boeken, maar wensen veranderen de werkelijkheid niet. Van mijn eigen vader weet ik niets meer, op één ding na, en mama lachte toen ik erover begon. Ik voelde me opgelaten, maar eigenlijk is het ook grappig dat die ene herinnering aan mijn vader er een is van zijn oksels. Ik herinner me een geur van dennen en notenhout, en ze zei dat het kwam van

een deodorant die Brut heet. Toen werd ze kwaad omdat ik niet wist wat deodorant was, en ze zei dat ik veel te veel vragen stelde en dat haar emmer spraakwater leeg was.

‘t Is in orde, meiden! Kom maar tevoorschijn!’

Waarom gaat-ie niet gewoon weg? Wat bezielt mama toch? Het kan me niet schelen hoeveel geld hij haar heeft beloofd; voor geen goud doe ik die dingen nog. En ik vermoord hem, ik zweer het, als-ie ook maar één vinger naar Jenessa uitsteekt.

Ik moet me verstoppen en wachten tot hij weggaat. Dat is mijn plan, mijn enige plan, maar dan vang ik tussen al het bruin en groen een glimp op van roze gehuppel en het botergele hoofd van een kind, verlopen in haar fantasiewereld.

Kijk uit! Verstop je!

Maar het is te laat. Hij heeft haar al gezien.

Nessa struikelt, haar mond valt open en ze snakt naar adem. Bliksem-snel kijkt ze om zich heen. De man denkt natuurlijk dat ze een uitweg zoekt, maar ik ken mijn zusje beter dan wie ook, beter nog dan God. Jenessa zoekt mij.

Nu laat ik de bladeren ritselen als ik overeind kom, met mijn ogen strak op Nessa gericht. Ze ziet me meteen en stuift tussen de bomen door regelrecht in mijn armen. Met een ruk draaien we allebei ons hoofd in de richting van weer een andere beweging, gemaakt door een mevrouw zo mager als een geplukte kip. Wankelend komt ze naar ons toe op hakken die in de zachte bosgrond zakken.

Jenessa klampt zich aan me vast, klemt haar benen om mijn middel. De geur van haar haar, zondoorstoofd en zweterig, is zo eigen dat ik er buikpijn van krijg. Als een hond kan ik haar angst ruiken, of is het mijn eigen angst? Ik zet de gedachte snel opzij, trek mijn gezicht tot een masker van steen en verman me. Ik ben hier de baas.

De man en de vrouw staan erbij als standbeelden. Weten ze dan niet dat het lomp is om te staren? Het zijn toch stadsmensen? Zij kijkt naar hem, onzeker, en hij knikt haar toe voor hij ons weer aankijkt, met een vaste blik.

‘Carey en Jenessa, toch?’ vraagt zij.

Ik knik, vervloek mezelf als mijn poging ‘Ja mvrou’ te zeggen eruit komt als schor gepiep. Ik schraap mijn keel, begin opnieuw. ‘Ja mvrou. Ik ben Carey en dit is mijn zusje Jenessa. Als u mama zoekt, ze is naar de stad voor boodschappen. Kan ik iets voor u doen?’

Nessa spartelt in mijn houdgreep en met moeite ontspan ik mijn armen. Gelukkig sta ik niet te beven, waarmee ik me meteen zou verraden bij Nessa, maar om eerlijk te zijn bibber ik vanbinnen als een gek.

Misschien zijn ze gestuurd door die mensen van de kerk. Misschien hebben ze mama in de stad zien bedelen om geld voor een shot. Misschien hebben ze jezustaal tegen haar uitgeslagen en komen ze ons nu eten brengen.

‘Zijn jullie Jehova’s getuigen of zo?’ ga ik door. ‘We moeten niks hebben van een vent op een wolk die ons wil redden, hoor.’

Op het gezicht van de man breekt een lach door, die hij snel verbergt in een hoestbui. De vrouw fronsst haar wenkbrauwen, slaat een mug weg. Het is haar aan te zien dat ze allesbehalve op haar gemak is, zoals ze daar staat in ons bos en hoofdschuddend van mij naar Ness en weer terug kijkt. Ik strijk mijn haar glad, waarbij mijn eigen muskusgeur van een vuil, zondoorstoofd hoofd loskomt. Het geelbruine haar van de vrouw, losgeraakt uit haar knot, doet me aan dat van Nessa denken als ze fanatiek heeft gespeeld en er kronkelslierten in haar nek plakken. Het is nog knap warm voor de herfst.

Zelfs op die afstand merk ik dat de vrouw ’s ochtends haar haar heeft gewassen. Het heeft een duur bloemenluchtje, heel anders dan de geur van de harde brokken zeep waarmee wij het moeten doen.

‘U ken daar wel aan tafel gaan zitten as het mot,’ zeg ik afwijzend, in de hoop dat ze het afslaat. Maar ze knikt en ik ga haar voor, draag Nessa naar de open plek bij de caravan, langs de vuurplaats die knettert en walmt wanneer het hout vlam vat, langs de roestige ijzeren kist met onze blikvoorraad die zit vastgespijkerd aan een boomstam, naar een gammele ijzeren klaptafel met een allegaartje aan stoelen eromheen: twee van staal, een rieten stoel en twee boomstronken met kussens, die vroeger als bolle bekleiding op onze oude schommelstoel zaten geplakt.

De man en de vrouw gaan zitten, hij op een stalen stoel en zij kiest de

stronk met het schoonste kussen. Ik zet Nessa op de rieten stoel, met de tafel tussen hen en ons in. Zelf blijf ik staan, om ruimte te hebben om op de vlucht te slaan als het nodig is. Maar het lijken gewone mensen, geen kidnappers, drugsdealers of godsdienstgekken. Zij lijkt me best belangrijk, met dat dure beige mantelpak van haar. Daar word ik eigenlijk nog het zenuwachtigst van.

Zwijgend kijken ze hoe ik mijn viool in zijn kist opberg en daarna drie tinnen mokken vul met een scheut water uit de kan. Ik wil nog zeggen dat ik het water heb gekookt en dat de kreek schoon is, maar ik hou mijn mond. Ik geef de mokken rond en baal ervan dat mijn nagels gescheurd en kartelig zijn, met rouwrandjes eronder.

‘Ga jij niet zitten?’ vraagt de vrouw zacht.

Ik kijk naar Nessa, die op haar stoel heen en weer schuift en schuchter slokjes water drinkt, en ik schud van nee. De vrouw glimlacht naar me, rommelt dan in haar aktetas. Ze haalt er een dikke, gele map vol papieren uit. Het etiket op de voorkant kan ik zelfs op de kop lezen: BLACKBURN, CAREY en JENESSA.

‘Ik ben mevrouw Haskell,’ zegt ze.

Het blijft stil, en ze kijkt naar mijn zusje dat water in een oude flessendop laat druppelen. Nessa bukt, zet de dop neer voor een dikke kever die door het golvende bladtapijt van weewoud ploetert.

Ik knik, weet ook niets te zeggen. Ik kan haar moeilijk blijven aankijken zolang die man almaar naar mij staart. Ik zie een traan over zijn gladgeschoren wang glijden, ben verbaasd dat hij hem niet wegveegt. Puzzelstukjes passen aaneen op vergeten plekjes en mijn maag draait zich bijna om bij het beeld dat begint te ontstaan.

Hij heeft geen naam gezegd en ik ken hem niet. Maar op dat moment, alsof de bliksem inslaat, weet ik wie hij is.

‘Het heet Brut. Ik ken die geur niet meer ruike zonder te kotse, na wat-ie ons heb aangedaan.’

De herinnering overspant tien jaar leegte, en van het ene moment op het andere ben ik weer vijf en op de vlucht, met mijn pop als een reddingsboei tegen mijn borst gedrukt. Mama, met verwilderde ogen en al even wild brabbelen, slaat de vragen van mijn lippen tot de zoutmeta-

lige smaak van tranen en bloed me alle vragen doet vergeten.

‘Weet je waarom we hier zijn?’

Mevrouw Haskell kijkt me onderzoekend aan en mijn maaginhoud komt omhoog: de bonen, natuurlijk. Witte bonen zo uit blik, van het zoetige soort dat Nessa lekker vindt. Ik voel me een waarzegster, want ik weet dat haar woorden hemel en aarde op hun kop gaan zetten en alles binnenstebuiten zullen keren wat we altijd gewoon en vertrouwd hebben gevonden.

Ik staar haar aan in afwachting van het onvermijdelijke.

‘We willen jullie naar huis brengen, Carey.’

Naar huis?

Als de wereld weer recht staat, stort ik me de struiken in om de bonen de vrije loop te laten. Dan laat in mijn lijf een brandende woede op. Ik draai me om, zet mijn handen op mijn heupen en staar dat mens net zo lang aan tot ze niet weet waar ze kijken moet. Haar gezicht vertrekt als ik met de mouw van mijn t-shirt mijn mond afveeg.

‘Dat zal niet gaan, mevrouw. We zijn al thuis. We wonen hier met onze mama.’

‘Waar is je moeder, liefje?’

Ik kijk nog vuiler; ze kan doodvallen met haar slijmerige gedoe.

‘Ik zeg toch dat mama naar de stad is om boodschappen te doen. We... we hadden allerlei dingen... van alles... nodig, en ze...’

‘Hoe lang is ze al weg?’

Ik moet wel liegen. Jenessa hyperventileert zowat, op het randje van een van haar zenuwaanvallen. Ze krabbelt naar me toe, drukt zich tegen me aan, grijpt mijn hand en knijpt mijn vingers zo fijn dat mijn hartslag in mijn nagels klopt.

‘Ze is vanochtend weggegaan. Voor donker is ze vast en zeker terug.’

Ik druk hard in Nessa’s hand.

‘Je moeder schrijft dat ze meer dan twee maanden geleden is vertrokken. We hebben gisteren een brief van haar gekregen.’

Huh?

Het bloed trekt uit mijn gezicht en mijn oren suizen. Ik grijp me vast aan een boomtak om niet te vallen. Ik moet haar verkeerd hebben ver-

staan. Maar ze knikt, met een blik vol medelijden waarvan ik niets wil weten.

‘W-wat voor brief?’

Jenessa’s tranen kriebelen op mijn arm als vlooien, en ik wil krabben, maar ik kan haar hand niet loslaten. Ze hangt slap tegen me aan, en weer vlam ik op vanbinnen. Kijk wat ze m’n zusje aandoen. Mama had gelijk: buitenstaanders zijn niet te vertrouwe. Het enige wat ze wille is je kapot-make.

Mevrouw Haskell glimlacht verontschuldigend, een geoeffend lachje, alsof we niet haar eerste slachtoffers zijn en zeker niet de laatste. Ik ben benieuwd hoeveel kinderen zo voor haar hebben gestaan, duizelend in hun nieuwe gekantelde wereld. Honderden, denk ik, aan die ogen van haar te zien.

Maar ook zie ik daar iets van droefheid, een glimp van sympathie, een begrijpend knikje in reactie op alles om ons heen wat voor ons gewoon is, zoals de met zonlicht bespikkelde boomkruinen van het Honderd Bunderbos, of hoe je leert zonder boter te leven, of zonder mama, omdat die weken achter elkaar wegblijft.

Ze wacht tot ik me hersteld heb. Ik kijk strak naar haar, als naar een vast punt in de wilde deining.

‘Je moeder heeft ons vorige maand geschreven, Carey. Ze schreef dat ze niet langer voor jou en je zusje kon zorgen...’

‘Dat liegt u! Ze zou ons nooit in de steek laten!’

‘Ze vroeg ons de zorg voor jullie over te nemen,’ gaat ze door, zonder op mijn uitbarsting te letten. ‘We hadden veel eerder willen komen, maar we konden jullie eerst niet vinden. Ze hield jullie wel heel erg goed verborgen.’

‘Nee!’

Maar het is een gesmoorde kreet, een hol geluid dat wegwaait in de lucht als pluis van paardenbloemen en onvervulbare wensen. De emotie is me nog niet ontsnapt of hij bevriest al. Ik ga kaarsrecht staan. Ik ben van ijs, koud en glad, ondoordringbaar en beheerst.

‘U moet zich vergissen, mevrouw. Mama gaat echt niet voorgoed bij ons weg. U moet het verkeerd hebben begrepen.’

Alle drie deinzen we achteruit, maar niet vlug genoeg. Nessa's maaginhoud spettert over mevrouw Haskells mooie schoenen. Dit is iets wat ze níét gewend is, dat zie ik zo. In een reflex heft ze haar handen en zonder erbij na te denken sla ik mijn armen beschermend voor mijn gezicht.

'O god, kind toch, nee...'

'Laat ons met rust,' bijt ik haar toe. 'Ik wou dat jullie ons nooit hadden gevonden!'

Zonder er een woord over te zeggen heb ik alweer een geheim verraden, en ik haat haar omdat ze het weet. Ik haat ze allebei.

Ik voel haar ogen in mijn rug prikken terwijl ik Jenessa naar een emmer breng. Ik doop een schone lap in het water en dep haar mond schoon. Haar ogen staan glazig en schieten van mij naar hen alsof ze een in het nauw gedreven konijntje is. De man loopt met gebogen schouders weg. Hij haalt een pakje sigaretten uit zijn jaszak, het cellofaan kraakt als een snoeppapiertje.

Doe er wat aan, Carey Violet Blackburn! Zorg dat dit goed komt!

'U maakt mijn zusje bang,' zeg ik, bijna sissend. 'Hoor eens, mama is morgen weer thuis. Kunnen jullie dan niet terugkomen om het te bespreken?'

Dat klinkt echt volwassen. Heel overtuigend, als je het mij vraagt.

'Sorry, Carey, dat gaat niet. Volgens de wet van de staat Tennessee mag ik twee minderjarige kinderen niet alleen in het woud achterlaten.'

Ik maak een andere lap nat en geef hem aan mevrouw Haskell. Ik ga op de ruwe schors van een omgewaaide boom zitten, neem Ness op schoot, sla mijn arm om haar middel en trek me er niks van aan dat haar haar zuur stinkt in plaats van zoet en zondoorstoofd, zoals nog geen uur geleden. Ze is zo slap als een lappenpop in mijn armen. Ze is er niet meer bij.

'Mag ik die brief zien, mevrouw?'

Mevrouw Haskell schuifelt voorzichtig naar de tafel, bladert door de papieren en komt terug met een vel dat uit mijn eigen notitieblok is gescheurd, met een handjevol regels erop die ik zelfs van hieraf herken als mama's hanenpoten. Ik gris het blad uit haar vingers, draai haar de rug toe en begin te lezen.

Aan belanghebbende
Ik schrijf vanwege mijn dochters Carey en Jenessa Blackburn...

Verblind door tranen kan ik niet verder lezen. Ik veeg met de rug van mijn hand over mijn gezicht, doe alsof het me koud laat dat iedereen het ziet.

‘Kan ik dit houden, mevrouw?’

Zonder op antwoord te wachten, vouw ik het blad in steeds kleinere vierhoekjes en prop het in mijn broekzak.

Mevrouw Haskell knikt. ‘Dat is een kopie. Het origineel zit in je dossier. Dat hebben we nodig bij de zitting, als jullie zaak voor de rechter komt.’

Met een rukje van mijn hoofd wijs ik naar de man op de bank, die met samengeknepen ogen door slierten sigarettenrook naar ons tuurt, een zwart silhouet tegen het afnemende zonlicht.

‘Ik weet wie dat is en we gaan niet met hem mee.’

‘De kinderbescherming vindt het goed dat ik jullie aan hem overdraag.’

‘Dus we hebben geen keus?’

Mevrouw Haskell komt naast me zitten en dempt haar stem. ‘Jawel, Carey. Als je weigert met hem mee te gaan, kunnen we jullie in pleeggezinnen plaatsen. Niet samen bij hetzelfde gezin. Ze zitten allemaal erg vol op het moment en we kunnen geen huis vinden waar jullie allebei terecht kunnen. Door de aandoening van je zusje...’

‘Ze is niet achterlijk of zo. Ze praat alleen niet.’

‘Maar toch, haar... eh... toestand vereist zorgvuldige plaatsing. We hebben een tehuis voor Jenessa gevonden, maar daar is nu domweg geen ruimte voor twee kinderen.’

Nessa steekt haar duim in haar mond, en haar haar, nat van zweet en viezigheid, valt als een gordijn voor haar ogen. Ze doet geen poging het opzij te schuiven. In het openbaar verstopt ze zich.

‘Ik kan mijn zusje niet in haar eentje bij vreemden achterlaten.’

‘Dat vind ik ook. We brengen kinderen het liefst onder bij familie, als

dat kan. En gezien Jenessa's band met jou, denk ik dat het haar emotioneel geen goed doet als jullie uit elkaar worden gehaald. Het is toch al een enorme verandering voor jullie.'

Ik kijk kwaad in de richting van de bank, waar de man zit die ik niet ken en amper kan herkennen. Ik overweeg om ervandoor te gaan, wat we beter meteen hadden kunnen doen toen we ze zagen aankomen. Maar we hebben geen geld, kunnen nergens heen. De caravan kan niet verplaatst worden, want mama is met de auto weg, en hier kunnen we ook niet blijven. Ze weten ons nu te vinden. Ze weten bijna alles.

Zij weet alleen niet wat mama over hem heeft gezegd, en ik vraag me af of ik het haar niet moet vertellen. Dan liet ze ons nooit met hem meegaan. Maar op mijn schoot zit Ness, die onder onze ogen verdwijnt.

Ik kan niet bij mijn zusje weg.

'Hoeveel tijd hebben we?'

'Tijd genoeg om in te pakken. Pak ook een tas voor je zusje in.'

Ze laat ons daar zitten, in de late middagzon die de bosgrond spikelt alsof het een heel gewone dag is. Ik zie dat ze haar hand in de bak bij de klaptafel steekt. Ze brengt me twee glimmend zwarte vuilniszakken, net zo gevouwen als mama's brief. Ik glij onder Jenessa vandaan, sla de zakken wijd open. We kijken allemaal op als overal zwermen vogels opvliegen, gealarmeerd door het onnatuurlijke knallen van plastic in de lucht.

'Neem alleen het hoognodige mee. We sturen nog iemand om de rest te halen.'

Ik knik, blij dat ik naar de caravan kan lopen voor mijn gezicht me verraadt. Hoe kan mama ons dit aandoen? Hoe heeft ze ons aan ons lot kunnen overlaten, ons zomaar voorgoed in de steek kunnen laten, zonder iets uit te leggen of zelfs maar gedag te zeggen?

Ik haat haar, met een woede die zo fel opblaait als benzine die vlam vat. Ik brand van woede vanwege Jenessa, die veel beter verdient dan een gestoorde, drugsverslaafde moeder, veel beter dan de chaos die ons altijd weet te vinden en aan ons kleeft als hardnekkige huiduitslag.

Het deurtje van de caravan kraakt in zijn scharnieren. Ness volgt me als een schaduw naar binnen, die ouwe roestbak van een caravan in, die

we zo'n beetje zo lang als ik me kan herinneren 'thuis' noemen – in elk geval zo lang als Ness het zich kan herinneren.

Ik kijk om me heen naar de rommel, de kleren overal, de borden met kruimels en vastgekoekte bonensaus, en ik begin met Ness d'r tas. Ze zit op de brits, roerloos, schrikt niet eens als ik het dichtstbijzijnde boek grijp, een van haar Winnie de Poeh-boeken, en met een klap laat neerkomen op een kakkerlak die over het roestvrijstalen aanrechtje scharrelt. Zonder kranen was dat ding even nutteloos als het aanrechtje van een poppenhuis, tot ik er een opslagplaats van borden en bekers van maakte. Mama kon de caravan niet op water aansluiten omdat je daarvoor op echte campings moest staan, in het volle zicht van bemoeizuchtige vreemden met nieuwsgierige ogen.

Nessa heeft bijna alleen maar spullen in tinten roze. Ik pak haar afgetrapte ballerina's en bleekroze gympen, haar felroze sweater, een zachtroze jurk, donkerroze met rood gestreepte blouse en een hardroze t-shirt met afbladderend opstrijk-assepoesterplaatje. Ik pak haar reservehemdje en minst kapotte onderbroek, 'één stel aan en één verschoning' zoals mama zei toen we klaagden. De spijkerbroek van Ness ziet er klein en kwetsbaar uit als ik hem tussen mijn handen uitrek, en mijn hart draait ervan om.

Als haar zak vol is, neem ik de mijne voor haar lappenpop, eenarmige teddybeer en pluchen knuffelhond. Haar Poeh-boeken. De borstel en haarbandjes. Daarbovenop leg ik mijn eigen spijkerbroek (één aan, één verschoning), een niet al te versleten t-shirt, twee topjes, mijn extra slipje en de enige schoenen die ik heb, behalve de afgetrapte gympen aan mijn voeten: cowboylaarzen uit een tweedehandswinkel in de stad, met zakdoekjes in de neuzen gepropt omdat ze anders te groot zijn.

Verder past bijna niets me meer, na de groeispurt van vorig jaar. Nu ben ik daar blij om, want zo is er meer plek voor Jenessa's spullen. Ik heb maar weinig ruimte nodig. Ik heb geen speelgoed van vroeger, geen knuffelbeesten. Mijn kindertijd heb ik achter me gelaten toen mama me in het holst van de nacht meenam. Ik heb alleen een schetsboek, dat ik boven op de stapel leg, en intussen prent ik me in niet mijn kostbaarste bezit te vergeten: de viool, waarop mama me leerde spelen in het jaar dat we naar het Honderd Bunderbos verhuisden.

Mama zat in een symfonieorkest voor ze mijn vader ontmoette. Ik pak het plakboek vol knipsels van haar concerten en leg het boven op het schetsboek, trek daarna de gele plastic sluitstrippen strak aan. De zak staat op knappen als ik klaar ben. Maar dat hindert niet, want ik wed dat er meer in zo'n zak kan dan in welke koffer ook, als we al een koffer hadden.

Mevrouw Haskell is al terug voor ik haar kan roepen. Ik geef haar de zak, die ze amper kan tillen. De man staat op om te helpen, kijkt me strak aan terwijl hij de zak van haar overneemt en hem over zijn schouder gooit. Met de tweede zak doet hij hetzelfde.

'Mag ik nog zo'n zak, mevrouw?'

Ze geeft me er een. Ik stop hem vol met onze lesboeken, met een paar dichtbundels van Emily Dickinson, Tagore, Tennyson en Wordsworth, waardoor de zak bijna niet te tillen is. Ik kan geeneens alles meenemen.

In andere omstandigheden zou ik de slappe lach hebben gekregen om de man. Hij is net een omgekeerd soort kerstman. Een kerstman met vuilnis.

Niemand zegt iets als hij de lichtste zak voor mevrouw Haskell op de grond laat vallen.

Ik ga weer naar binnen om Ness van de brits te halen. Ik steek mijn armen naar haar uit, trek zachtjes de duim uit haar mond. Haar mond blijft in een o-vorm staan en de duim gaat er meteen weer in.

'Zo groeien je tanden scheef. Dat weet je best.'

Ze kijkt dwars door me heen, kwijlt een beetje, en ik omhels haar voor ik haar help op te staan en naar de deur te lopen.

'Wil je paardrijden?'

Ik hurk voor haar neer, en ze klimt traag op mijn rug.

'Goed vasthouden, kee?'

De zon smelt weg in een gloed achter de bomen, en nog komt mama niet. Ik kijk het Honderd Bunderbos in, verwacht half-en-half dat ze komt opdagen met een vettige bruine zak en een smoes, maar ze komt niet.

De man gaat voorop, gevolgd door een strompelende mevrouw Haskell die, binnensmonds vloekend, over wortels struikelt en in de modder weg-

zakt, met Ness en mij achter haar aan. Het is een heel eind naar de weg, en als we hun route volgen duurt het nog twee keer zo lang.

‘Hierheen,’ zeg ik tegen haar. Ik hijs Ness hoger op mijn rug, ga voor de vrouw uit en vermijd zorgvuldig de blik van de man, die een stap opzij doet om ons te laten passeren.

Ik kijk strak naar de eindeloze rij boomtoppen waar de zonsondergang een collage van kleuren is, en de vogels kwetteren luidkeels bij ons vertrek. Ik doe even mijn ogen dicht, adem diep in om dit voor altijd in me op te nemen, om herinneringen te maken die me voorgoed bijblijven. Ik had de caravan in het slot laten vallen toen ik wegging, maar ik weet niet wie een sleutel heeft, want Ness en ik hebben er geen, en we deden alleen de knip op de deur als we binnen waren.

Mama heeft een sleutel, en ze had hem minstens voor ons kunnen achterlaten als ze niet van plan was terug te komen. En dan schiet het me te binnen: de oude holle notenboom, die zo’n honderd meter voorbij de open plek staat. Ik ben acht, en ik zie mama een zweterige witte band van haar hals halen waar een koperen sleuteltje aan hangt. Het glinstert in het zonlicht.

‘Dit is de reservesleutel, en als je hem ooit nodig hebt ligt-ie hier in de boom. Zie je?’

Ze laat het sleuteltje in de boom verdwijnen als bij een goocheltruc.

Ik voel me gek genoeg veiliger nu ik weer weet dat daar een sleutel ligt.

Mijn geheim.

Als ik het ooit nodig heb, als Ness en ik hier ooit terugkomen, ligt het sleuteltje daar op ons te wachten.